

Akademia Muzyczna im. St. Moniuszki w Gdańsku

SYLABUS

(dla przedmiotu zajęć zbiorowych)

Autorzy opracowania: dr hab. Elżbieta Frołowicz; dr hab. Alicja Kozłowska-Lewna;

Nazwa przedmiotu	Analiza dzieła muzycznego
Kierunek studiów	Dyrygentura
Specjalność	Dyrygentura symfoniczno-operowa
Poziom studiów	licencjackie
Tryb	stacjonarne
Jednostka prowadząca	Wydział Dyrygentury, Kompozycji i Teorii Muzyki
Osoby realizujące	dr hab. Alicja Kozłowska-Lewna; dr hab. Elżbieta Frołowicz;

efekty kształcenia - wiedza

- posiada ogólną znajomość literatury muzycznej (K_W01)
- posiada podstawową wiedzę o powiązaniach dziedzin nauki i sztuki (K_W02)
- zna podstawową terminologię w zakresie nauk humanistycznych, w tym nauk o sztuce oraz nauk o muzyce i rozumie podstawowe metody analizy i interpretacji różnych wytworów sztuki (K_W03, K_W05, K_W07, K_W08)
- posiada wiedzę umożliwiającą docieranie do niezbędnych informacji (książki, nagrania, materiały nutowe, Internet, nagrania archiwalne itp.), ich analizowanie i interpretowanie we właściwy sposób (K_W05)
- posiada znajomość i zrozumienie podstawowych linii rozwojowych oraz orientację w literaturze związanej z tymi zagadnieniami (K_W07)
- posiada podstawowe wiadomości w zakresie praktycznego zastosowania wiedzy o technikach kompozytorskich i zdolność analizowania pod tym kątem dzieł muzycznych (K_W14)

efekty kształcenia - umiejętności

- posiada umiejętność wykorzystywania wiedzy dotyczącej podstawowych kryteriów stylistycznych analizowanych utworów (K_U04, K_U09)
- samodzielnie wyszukuje, analizuje, selekcjonuje i użytkuje informacje z wykorzystaniem różnych źródeł i sposobów oraz posiada podstawowe umiejętności badawcze, obejmujące formułowanie i analizę problemów badawczych, dobór metod i narzędzi badawczych, opracowanie i prezentację wyników, pozwalające na rozwiązywanie problemów w zakresie analizy muzycznej (K_U12, K_U13)
- umie samodzielnie zdobywać wiedzę i posługiwać się podstawowymi pojęciami teoretycznymi, paradygmatami badawczymi i pojęciami właściwymi dla analizy muzycznej (K_U12)
- posiada umiejętność przygotowywania typowych prac pisemnych dotyczących zagadnień analitycznych, z wykorzystaniem podstawowych ujęć teoretycznych, a także różnych źródeł (K_U13)
- posiada umiejętność swobodnej ustnej wypowiedzi na temat analizy i interpretowania muzyki (K_U13)

efekty kształcenia - kompetencje społeczne

- rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie (K_K01)
- umie gromadzić, analizować i w świadomy sposób interpretować informacje dotyczące analizy muzycznej (K_K02)
- jest zdolny do definiowania własnych sądów i przemyśleń na tematy naukowe oraz umie je umiejscowić w obrębie własnej pracy analitycznej (K_K09)
- umie posługiwać się fachową terminologią z zakresu analizy muzycznej (K_K10)

założenia, cele oraz charakterystyka przedmiotu

- zapoznanie z pojęciem „forma muzyczna” i jego różnorodnymi interpretacjami
- znajomość pojęć i terminów z zakresu dyscypliny „formy muzyczne” i wyrabianie umiejętności biegłego ich stosowania w praktyce analitycznej
- rozwijanie umiejętności samodzielnego analizowania (omawiania i opisywania) i interpretowania form utworów instrumentalnych i wokalnie-instrumentalnych, w różnych epokach historycznych (od baroku do współczesności), a w szczególności:
 - jednoczęściowych form muzyki instrumentalnej i wokalnie-instrumentalnej (formy okresowe, rondo, wariacje, fuga, pieśń solowa, poemat symfoniczny),
 - cyklicznych form muzyki instrumentalnej (sonata, symfonia, koncert).
- zapoznanie ze zmiennością zasad konstrukcji dzieła w zależności od epoki, w której dzieło powstało i specyfiki języka muzycznego jego twórcy
- promocja muzyki polskiej. Wyróżnia się ona przez wykorzystywanie do analiz, w zakresie wszystkich omawianych form muzycznych, utworów napisanych przez polskich kompozytorów

sposób realizacji

zajęcia stacjonarne

wymagania wstępne i dodatkowe

Po wykładzie wprowadzającym z demonstracją, przybliżającym cechy danej formy i zasady jej analizowania, dalsze zajęcia mają charakter ćwiczeń realizowanych przez studentów. Stopień ich przygotowania się do zajęć jest sprawdzany przez prowadzącego zajęcia, a wypowiedzi studentów uzupełniane i korygowane przez pedagoga. Stąd też wymagana jest wysoka frekwencja na zajęciach.

zalecane fakultatywne komponenty przedmiotu

bibliografia podstawowa

1. Chomiński Józef M., *Formy muzyczne*, t. 2, Kraków 1987.
2. Jarzębska Alicja, *Z dziejów myśli o muzyce*, Kraków 2002.
3. Podhajski Marek, *Formy muzyczne*, Warszawa 1991.
4. Tomaszewski Mieczysław, *Interpretacja integralna dzieła muzycznego*, Kraków 2000.

bibliografia uzupełniająca

1. Bristiger Michał, *Związki muzyki ze słowem*, „Res Facta” 1986, nr 4.
2. Podhajski Marek, *Cechy formy sonatowej*, w: *Muzyka fortepianowa II*, (Prace Specjalne 12), Gdańsk 1977.
3. Podhajski Marek, *Zasady analizy relacji przeciwstawności w formie sonatowej*, w: *Muzyka fortepianowa IV*, (Prace Specjalne 25), Gdańsk 1981.
4. Tomaszewski Mieczysław, *Studia nad pieśnią romantyczną*, Kraków 1997.
5. Wybrane eseje z 10 zeszytów Zespołu Historii i Teorii Pieśni z cyklu „Muzyka i liryka”, pod red. Mieczysława Tomaszewskiego, wydanych przez AM w Krakowie, a w szczególności z zeszytu: nr 1 (1989), nr 2 (1989), nr 3 (1991), nr 8 (1999), nr 9 (2000) i nr 10 (2002).

semestr	forma zaliczenia	forma zajęć	wymiar godzin	wycena ects
2	zaliczenie	ćwiczenia	30	2.0

pedagog

dr hab. Elżbieta Frołowicz;

treści programowe wraz z opisem efektów kształcenia

- podstawowe pojęcia z zakresu dyscypliny „formy muzyczne”
- formy okresowe
- rondo
- wariacje
- pieśń solowa epoki romantyzmu

Utwory muzyczne (wybór):

1. Wybrane mazurki Chopina.
2. Wariacje (Mozart: *Sonata A-dur* KV 331 cz. I; Reger: *Wariacje na temat Mozarta* op. 132; Paganini: *Kaprys 24*, wariacje na temat tego Kaprysu napisane przez Brahmsa, Lutosławskiego).
3. Passacaglie (Buxtehude, Bach, Brahms, Lutosławski).
4. Ronda (z sonat Beethovena, ronda Chopina, Bartóka).
5. Pieśń romantyczna (Schubert, Schumann, Brahms, Wolf).

metody dydaktyczne

Na zajęcia składają się: wykłady z objaśnieniem, ćwiczenia i sprawdziany.

Wykłady obejmują:

- zagadnienia wstępne związane z pojęciem „forma muzyczna” i terminologią nauki o formach muzycznych,
- charakterystykę historycznego rozwoju danej formy wraz z omówieniem techniki analizy utworów należących do tego typu formy. Wykłady takie zawsze występują przed ćwiczeniami analitycznymi.

Ćwiczenia:

Obejmują analizy wykonywane przez studentów wskazanych przez pedagoga utworów muzycznych. Są formą dominującą prowadzonych zajęć. Tematyka każdego ćwiczenia podana jest z tygodniowym wyprzedzeniem i wpisywana do zeszytu ćwiczeń, który prowadzony jest przez studenta.

Przygotowanie studentów do zajęć jest każdorazowo sprawdzane, a poziom ich przygotowania odnotowywany przez pedagoga w zeszytach ćwiczeń.

Sprawdziany:

Stosowane są na zakończenie omawiania danego typu formy. Obejmują głównie analizy kilku utworów utrzymanych w danym typie formy oraz odpowiedzi na pytania teoretyczne związane z techniką analizy tego typu. Wykaz utworów do analizy i zbiór teoretycznych pytań sprawdzających, które będzie obejmował dany sprawdzian, jest podany studentom do wiadomości co najmniej z dwutygodniowym wyprzedzeniem. W zeszytach ćwiczeń odnotowuje się również oceny ze sprawdzianów.

warunek zaliczenia kursu wraz z metodami i kryteriami oceniania

Warunkiem zaliczenia semestru jest uzyskanie zaliczeń z wszystkich ćwiczeń (jedno może być niezaliczone) i z wszystkich sprawdzianów. Aktywność studenta na zajęciach i uzyskane przez niego oceny ze sprawdzianów są podstawą do określenia oceny zaliczającej semestr. Nie stosuje się na zakończenie semestru odrębnego kolokwium zaliczającego, ani egzaminu.

semestr	forma zaliczenia	forma zajęć	wymiar godzin	wycena ects

3	zaliczenie	ćwiczenia	30	2.0
<u>pedagog</u> dr hab. Elżbieta Frołowicz; <u>treści programowe wraz z opisem efektów kształcenia</u> • pieśń solowa epoki romantyzmu (kontynuacja) i pieśń nowsza • sonata i symfonia klasyczna Utwory muzyczne (wybór): 1. Pieśń romantyczna (Schubert, Schumann, Brahms, Wolf). 2. Pieśń nowsza (A. Schönberg: <i>Pierrot Lunaire</i> op. 21, L. Berio: <i>Sequenza III</i>, K. Serocki: <i>Oczy powietrza</i> lub W. Lutosławski: <i>5 Pieśni</i> do słów K. Iłakowiczówny). 3. Wybrane sonaty: Mozarta i L. van Beethovena. 4. Symfonie Mozarta (KV 543, KV 550, KV 551) i Beethovena. <u>metody dydaktyczne</u> Na zajęcia składają się: • wykłady z objaśnieniem, • ćwiczenia, • sprawdziany. Wykłady obejmują: • zagadnienia wstępne związane z pojęciem „forma muzyczna” i terminologią nauki o formach muzycznych, • charakterystykę historycznego rozwoju danej formy wraz z omówieniem techniki analizy utworów należących do tego typu formy. Wykłady takie zawsze występują przed ćwiczeniami analitycznymi. Ćwiczenia: Obejmują analizy wykonywane przez studentów wskazanych przez pedagoga utworów muzycznych. Są formą dominującą prowadzonych zajęć. Tematyka każdego ćwiczenia podana jest z tygodniowym wyprzedzeniem i wpisywana do zeszytu ćwiczeń, który prowadzony jest przez studenta. Przygotowanie studentów do zajęć jest każdorazowo sprawdzane, a poziom ich przygotowania odnotowywany przez pedagoga w zeszytach ćwiczeń. Sprawdziany: Stosowane są na zakończenie omawiania danego typu formy. Obejmują głównie analizy kilku utworów utrzymanych w danym typie formy oraz odpowiedzi na pytania teoretyczne związane z techniką analizy tego typu. Wykaz utworów do analizy i zbiór teoretycznych pytań sprawdzających, które będzie obejmował dany sprawdzian, jest podany studentom do wiadomości co najmniej z dwutygodniowym wyprzedzeniem. W zeszytach ćwiczeń odnotowuje się również oceny ze sprawdzianów. <u>warunek zaliczenia kursu wraz z metodami i kryteriami oceniania</u> Warunkiem zaliczenia semestru jest uzyskanie zaliczeń z wszystkich ćwiczeń (jedno może być niezaliczone) i z wszystkich sprawdzianów. Aktywność studenta na zajęciach i uzyskane przez niego oceny ze sprawdzianów są podstawą do określenia oceny zaliczającej semestr. Nie stosuje się na zakończenie semestru odrębnego kolokwium zaliczającego, ani egzaminu.				
semestr	forma zaliczenia	forma zajęć	wymiar godzin	wycena ects
4	zaliczenie	ćwiczenia	30	2.0
<u>pedagog</u> dr hab. Alicja Kozłowska-Lewna; <u>treści programowe wraz z opisem efektów kształcenia</u> • sonata i symfonia epoki romantyzmu • koncert barokowy, klasyczny i epoki romantyzmu Utwory muzyczne: 1. Sonaty solowe fortepianowe (Schubert: <i>Sonata c-moll</i> D 958, <i>Sonata B-dur</i> D 960; Chopin <i>b-moll</i> i <i>h-moll</i>; Liszt: <i>Sonata h-moll</i>); skrzypcowe: Brahms <i>Sonata d-moll</i> op. 108; Franck: <i>Sonata A-dur</i>. 2. Koncerty: J.S. Bach: <i>Koncerty brandenburskie</i> (3 i 5); koncerty Mozarta (<i>A-dur</i> fortepianowy KV 488, <i>A-dur</i> skrzypcowy KV 219, <i>d-moll</i> fortepianowy KV 466, <i>c-moll</i> fortepianowy KV 491, <i>A-dur</i> klarnetowy KV 622) – porównanie budowy ekspozycji orkiestry i solisty; koncerty skrzypcowe Beethovena i Brahmsa; koncerty fortepianowe Schumanna (<i>a-moll</i>), Griega (<i>a-moll</i>), Liszta (<i>Es-dur</i>). 3. Symfonie: Mendelssohna, Brahmsa, Czajkowskiego. Piśmiennictwo (wybór): Wybór referatów wygłoszonych na seminariach poświęconych formie sonatowej, organizowanych przez Centrum Edukacji Artystycznej. Między innymi: teksty wygłoszone na Sesji Nadzwyczajnej z okazji roku Chopinowskiego (Warszawa 11.12.1999, wydanie drukiem: CEA, Warszawa 2001): 1. Lindstedt Iwona, <i>Fryderyk Chopin – Sonata b-moll op. 35. Główne problemy analityczne</i>. 2. Poniatowska Irena, <i>Sonaty F. Chopina. Słowo wstępne</i>. 3. Tomaszewski Mieczysław, <i>Sonaty Fryderyka Chopina. Przeświadczenia, sądy, znaki zapytania</i>. Teksty wygłoszone na seminarium <i>Sonata romantyczna w świetle metod hermeneutycznych, semiotycznych i strukturalnych</i> (Warszawa 25-26 marca 2000, druk: CEA, Warszawa 2001):				

semestr	forma zaliczenia	forma zajęć	wymiar godzin	wycena ects
4	zaliczenie	ćwiczenia	30	2.0
1. Bauman Jolanta, <i>Sonata B-dur Franciszka Schuberta op. posth. D 960 – dominanta jednej idei.</i> 2. Komarnicki Krzysztof, <i>Kontekst historyczny Sonaty h-moll Franciszka Liszta.</i> 3. Poniatowska Irena, <i>Glossa do badań nad Sonatą h-moll Franciszka Liszta.</i> 4. Tuchowski Andrzej, <i>Fryderyk Chopin – II Sonata b-moll op. 35 (1837-1839).</i> Teksty wygłoszone na seminarium <i>Drogi i rozdroża sonaty XX wieku</i> (Warszawa 24-25.03.2001, druk: CEA, Warszawa 2002). <u>metody dydaktyczne</u> Na zajęcia składają się: • wykłady z objaśnieniem, • ćwiczenia, • sprawdziany. Wykłady obejmują: • zagadnienia wstępne związane z pojęciem „forma muzyczna” i terminologią nauki o formach muzycznych, • charakterystykę historycznego rozwoju danej formy wraz z omówieniem techniki analizy utworów należących do tego typu formy. Wykłady takie zawsze występują przed ćwiczeniami analitycznymi. Ćwiczenia: Obejmują analizy wykonywane przez studentów wskazanych przez pedagoga utworów muzycznych. Są formą dominującą prowadzonych zajęć. Tematyka każdego ćwiczenia podana jest z tygodniowym wyprzedzeniem i wpisywana do zeszytu ćwiczeń, który prowadzony jest przez studenta. Przygotowanie studentów do zajęć jest każdorazowo sprawdzane, a poziom ich przygotowania odnotowywany przez pedagoga w zeszytach ćwiczeń. Sprawdziany: Stosowane są na zakończenie omawiania danego typu formy. Obejmują głównie analizy kilku utworów utrzymanych w danym typie formy oraz odpowiedzi na pytania teoretyczne związane z techniką analizy tego typu. Wykaz utworów do analizy i zbiór teoretycznych pytań sprawdzających, które będzie obejmował dany sprawdzian, jest podany studentom do wiadomości co najmniej z dwutygodniowym wyprzedzeniem. W zeszytach ćwiczeń odnotowuje się również oceny ze sprawdzianów. <u>warunek zaliczenia kursu wraz z metodami i kryteriami oceniania</u> Warunkiem zaliczenia semestru jest uzyskanie zaliczeń z wszystkich ćwiczeń (jedno może być niezaliczone) i z wszystkich sprawdzianów. Aktywność studenta na zajęciach i uzyskane przez niego oceny ze sprawdzianów są podstawą do określenia oceny zaliczającej semestr. Nie stosuje się na zakończenie semestru odrębnego kolokwium zaliczającego, ani egzaminu.				
semestr	forma zaliczenia	forma zajęć	wymiar godzin	wycena ects
5	zaliczenie	ćwiczenia	30	2.0
<u>pedagog</u> dr hab. Alicja Kozłowska-Lewna; <u>treści programowe wraz z opisem efektów kształcenia</u> • sonata i symfonia nowsza • koncert nowszy • poemat symfoniczny Utwory muzyczne: 1. Sonaty nowsze: Szymanowski, Prokofiew, Boulez. 2. Koncert nowszy (skrzypcowe: Szymanowskiego – 1 i Panufnika; fortepianowe: Lutosławskiego i Szymańskiego). 3. Symfonie Mahlera, Szostakowicza. 4. Polska symfonia po II wojnie światowej. 5. Poematy symfoniczne R. Straussa i M. Karłowicza. Piśmiennictwo (wybór): 1. Lindstedt Iwona, <i>Drogi i rozdroża sonaty w XX wieku – wprowadzenie.</i> 2. Gąsiorowska Małgorzata, <i>Sergiusz Prokofiew – VII Sonata fortepianowa B-dur op. 83.</i> 3. Kienik Tomasz M., <i>III Sonata fortepianowa Karola Szymanowskiego. Deformacja układu klasycznego – czy nowe spojrzenie na istotę cyklu sonatowego.</i> 4. Kennedy Michael, <i>Strauss Tone Poems, British Broadcasting Corporation 1984.</i> 5. Nowak Anna, <i>Polski koncert fortepianowy 1945-1995, w: Muzyka polska 1945-1995, Kraków 1996.</i> 6. Podhajski Marek, <i>Relacja przeciwstawności pomiędzy tematami form sonatowych w sonatach fortepianowych Karola Szymanowskiego, w: Muzyka fortepianowa IV, (Prace Specjalne 25), Gdańsk 1981.</i> 7. Polony Leszek, <i>Poetyka muzyczna Mieczysława Karłowicza, Kraków 1986.</i> 8. Sz wajgier: Krzysztof, <i>Pierre Boulez – III Sonata na fortepian. Studium formy otwartej.</i> 9. Tomaszewski Mieczysław, <i>Sonorystyczna ekspresywność i alegoryczny symbolizm: symfonia polska</i>				

semestr	forma zaliczenia	forma zajęć	wymiar godzin	wycena ects
5	zaliczenie	ćwiczenia	30	2.0
1944-1994, w: <i>Muzyka polska 1945-1995</i>, Kraków 1996. <u>metody dydaktyczne</u> Na zajęcia składają się: • wykłady z objaśnieniem, • ćwiczenia, • sprawdziany. Wykłady obejmują: • zagadnienia wstępne związane z pojęciem „forma muzyczna” i terminologią nauki o formach muzycznych, • charakterystykę historycznego rozwoju danej formy wraz z omówieniem techniki analizy utworów należących do tego typu formy. Wykłady takie zawsze występują przed ćwiczeniami analitycznymi. Ćwiczenia: Obejmują analizy wykonywane przez studentów wskazanych przez pedagoga utworów muzycznych. Są formą dominującą prowadzonych zajęć. Tematyka każdego ćwiczenia podana jest z tygodniowym wyprzedzeniem i wpisywana do zeszytu ćwiczeń, który prowadzony jest przez studenta. Przygotowanie studentów do zajęć jest każdorazowo sprawdzane, a poziom ich przygotowania odnotowywany przez pedagoga w zeszytach ćwiczeń. Sprawdziany: Stosowane są na zakończenie omawiania danego typu formy. Obejmują głównie analizy kilku utworów utrzymanych w danym typie formy oraz odpowiedzi na pytania teoretyczne związane z techniką analizy tego typu. Wykaz utworów do analizy i zbiór teoretycznych pytań sprawdzających, które będzie obejmował dany sprawdzian, jest podany studentom do wiadomości co najmniej z dwutygodniowym wyprzedzeniem. W zeszytach ćwiczeń odnotowuje się również oceny ze sprawdzianów. <u>warunek zaliczenia kursu wraz z metodami i kryteriami oceniania</u> Warunkiem zaliczenia semestru jest uzyskanie zaliczeń z wszystkich ćwiczeń (jedno może być niezaliczone) i z wszystkich sprawdzianów. Aktywność studenta na zajęciach i uzyskane przez niego oceny ze sprawdzianów są podstawą do określenia oceny zaliczającej semestr. Nie stosuje się na zakończenie semestru odrębnego kolokwium zaliczającego, ani egzaminu.				

Podpisy autorów: